

Є. І. Галушкіна, І. С. Зігунова

Сумський державний педагогічний

університет імені А. С. Макаренка

lizka.galushkina2002@gmail.com, izigunova2017@gmail.com

УМОВИ ТА РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В ЧЕХІЇ

Ця стаття стосується сучасних умов та ресурсів пов'язаних з розвитком індустрії туризму в Чехії. Розглядаються туристські ресурси Чехії. Проаналізовано стан туристичної індустрії Чехії. Описано інфраструктуру туристичного ринку Чехії. Визначено закономірності географічної і просторової організації, розвиток туристичного ринку Чехії.

Ключові слова: *туризм, туристична індустрія, туристичний процес, інфраструктура, туристичний ринок, розвиток, Чехія.*

Эта статья касается современных условий и ресурсов связанных с развитием индустрии туризма в Чехии. Рассматривается состояние туристической индустрии Чехии. Проанализирована динамика развития туристического процесса Чехии. Описаны инфраструктуру туристического рынка Чехии. Определены закономерности географической и пространственной организации, развитие туристического рынка Чехии.

Ключевые слова: *туризм, туристическая индустрия, туристический процесс, инфраструктура, туристический рынок, развитие, Чехия.*

This article deals with current conditions and resources related to the development of the tourism industry in the Czech Republic. The state of the Czech tourism industry is considered. The dynamics of the Czech tourism process development is analyzed. The infrastructure of the Czech tourist market is described. Regularities of geographical and

spatial organization, development of the tourist market of the Czech Republic are determined.

Key words: *tourism, tourism industry, tourist process, infrastructure, tourist market, development, Czech Republic.*

Постановка проблеми. Туризм – один з небагатьох видів бізнесу, що стійко розвиваються. Інтерес підприємців до туризму пояснюється рядом чинників. По-перше, для того, щоб почати займатись туристським бізнесом не вимагається великих інвестицій. По-друге, на турист ринку цілком успішно взаємодіють великі, середні і малі (з великою кількістю персоналу) фірми. При цьому туристський бізнес дозволяє швидко обертати капітал, а так само (у сфері міжнародного туризму) отримувати вигоду за рахунок валютних операцій.

Мета роботи – дослідити умови та ресурси для розвитку індустрії туризму в Чехії.

На сьогоднішній день Чехія має досить розвинений туристичний ринок. З даними на 2019 рік Чехію відвідало 22 млн. туристів. Згідно з даними статистики, туристів цього року приїжджало в Чехію значно менше, ніж у попередні роки. Це було спричинено корона-вірусною хворобою, через яку багато країн закрили свої кордони. Загальними причинами недостатньої уваги іноземних туристів залишаються ще не завжди висока якість обслуговування і слабка пропаганда чеських визначних пам'яток за кордоном [1].

Країна має численні виходи джерел мінеральних вод.

Карлові Вари – неповторна область у живописній долині річки Тепла. Місто оточене лісистими пагорбами. Курорт знаходиться у Західній Богемії в 130 км від Праги. Карлові Вари сотні років зберігають свою привабливість не лише через цілющі мінеральні вод, алей завдяки привабливій природі і вишуканій архітектурі, великій кількості санаторіїв і готелів, вдало вписані у ландшафт.

Найвідоміше джерело Карлових Вар – «Шпрудель». Саме з цієї води

робиться всім відома «карловарська сіль».

Маріанське-Лазне – наступний за розміром у Чехії курорт. Мальовниче містечко в Західній частині Богемії. Із землі тут б'ють п'ятдесят живильних джерел, облаштовані мальовничі парки. Він менший Карлових Вар, проте більш сучасний.

Курорт відвідували відомі особистості: вчені, письменники, композитори і політики з усього світу.

Серед цього чисельного списку можна виділити: Ріхард Вангер, Шопен, Гете, М. Гоголь, І. Гончаров, Марко Твен, Тургенєв, Дж. Кіплінг, Едісон, чеський композитор Дворжак.

Саме завдяки красі навколишнього середовища, чудовим комфортним готелям і, найголовніше – цілющим джерелам справедливо вважати цей курорт одним із кращих у світі [6].

Гірськолижні курорти Чехії – одні з кращих у Європі. До них відносять такі комплекси: Шпіндлерув Млин, Пец під Снежкоу, Рокитнице над Ійзероу. Ці місця – кращі варіанти не тільки для любителів екстремального катання, на їх території також знаходяться СПА, басейни, гірськолижні дитячі школи.

Рокитнице над Ійзероу.

Розташування цього гірськолижного курорту досить зручне, поблизу невеликого містечка Крконош в західній частині країни. У комплексі є два лижні центри – Студени і Лиса Гора. Рокитнице над Ійзероу пропонує прекрасні умови не тільки для тих, хто катається на лижах. Будь-який любитель катання на сноуборді знайде, чим зайнятись на курорті. Крім того, гірськолижному комплексі є траса, яка освітлюється в темний час доби, тобто кататися можна мало не до ночі.

Пец під Снежкоу знаходиться в долині річки Упа. Місто отримало назву на честь гори Снежка, біля підніжжя якої і знаходиться. Гора Снежка – найвища гора в Чехії, її висота 1602 м. Гірськолижний курорт Пец під Снежкоу- відмінне місце

для відпочинку як для дорослих, так і для дітей, так як курорт досить великий. Всього є 11 трас, в тому числі і ті, що освітлюються вночі.

Шпіндлерув Млин – відомий гірськолижний курорт у всій Європі. Він знаходиться на висоті 715-1300 м над рівнем моря. На цьому курорті можна не тільки відпочити, а й подивитися на різні змагання із зимового спорту. У Шпіндлерув Млин є чимала кількість розважальних та спортивних установ, в тому числі 52 ресторани, 17 дискотек, нічні клуби, бари, кінотеатри, магазини, басейни, фітнес центри [4].

Культурно-історичний потенціал Чехії

Прага – столиця Чехії; великий мегаполіс і популярний туристський центр Європи, який щороку приймає понад 6 мільйонів гостей. У цьому елегантному і доброзичливому місті мріє побувати кожен, хто хоч трохи розбирається в красі архітектури і пиві. З давніх часів Прага вважається найпрекраснішим містом Європи, про це красномовно говорять її назви – «Злата Прага», «Кам'яна мрія», «Серце Європи», «Стобашенна». Прага – це вузькі вулички з бруківкою, дивовижний Карлів міст, маса унікальних пам'яток, незабутня чеська кухня.

Прага славиться чудовою архітектурою від готики і бароко до модерну, будучи одним з найкрасивіших і різноманітних (в архітектурному плані) міст Європи. У числі основних архітектурних пам'яток – 18 чудових кам'яних і сталевих мостів, що з'єднують береги Влтави. Один з найкрасивіших і найдавніших кам'яних мостів у світі – Карлів міст, твір середньовічної архітектури. Шедевром європейської готичної архітектури є собор Святого Віта, будівництво якого велося майже 600 років. Серед інших пам'ятників архітектури виділяються: Тинський храм на Староміській площі, Староміська ратуша з астрономічним годинником, собор св. Петра і Павла на Вишеграді, Порохова вежа, Клементиум.

Відомої архітектурною пам'яткою є Танцюючий будинок - будівля в стилі деконструктивізму. Місто рясніє безліччю найкрасивіших фонтанів. П'ять

центральных історичних районів Праги в 1993 році були включені в число об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО як архітектурно- історичний заповідник Прага має цілу розсип цікавих пам'яток. Тут і середньовічний Карлів міст – один з найстаріших кам'яних мостів у світі з двома мостовими вежами і скульптурами з піщанику, і найбільший в світі замок – Празький Град, і стародавня фортеця на пагорбі – Вишеград, і безліч готичних церков, барокових палаців і дивних скульптур [2].

Головні пам'ятки Праги.

Вишеград (чеськ. Vyšehrad) – стародавня фортеця (замок) і історичний район. Вишеград розташований на пагорбі над Влтавою на південь від центру міста. Звідси відкривається прекрасний вид на Прагу.

Вишеград включає кілька цікавих пам'яток. У стінах древньої фортеці знаходяться: новоготическая базиліка Святих Петра і Павла, залишки давньої романської базиліки, романська ротонда Святого Мартіна, Вишеградська кладовищі (місце поховання знаменитих діячів Чехії).

Базиліка святих Петра і Павла – головна архітектурна домінанта Вишеграду. Найгарніший неоготический собор, побудований в 11 столітті. Всередину можна потрапити абсолютно вільно і помилуватися на інтер'єр і цінні реліквії.

Карлів міст (чеськ. Karlův most) – найвідоміша пам'ятка Праги. Це середньовічний кам'яний міст через Влтаву, що з'єднує історичні райони Мала Страна і Старе Місто. Вважається одним з найстаріших подібних інженерних споруд в світі. Його почали експлуатувати ще в 1380 р. Карлів міст відомий безліччю прекрасних старих барокових статуй з піщанику, які зображують святих і відомих персонажів чеської історії. Скульптури були встановлені в період з 18 по початок 20 століття. Їх кількість – рівно 30 шт.

Порохова вежа (чеськ. Pražná brána) - велична готична вежа, побудована в 15 столітті. Порохова вежа розташована на площі Республіки. Біля воріт

починається перша частина дороги, що веде до Празького граду. Висота порохової вежі 65 м. На висоті 44 м. Розташований оглядовий майданчик, на яку можна піднятися по гвинтових сходах. Перший камінь вежі заклали в 1475 році [8].

Празький Град (чеськ. Pražský hrad) – легендарна фортеця і замок, який довгий час перебував у центрі чеської держави. Розташований на пагорбі, яка тягнеться від Петршінській пагорба. З Празького Граду відкривається чудовий вид на Прагу. На півдні фортеця з'єднується з районом Мала Страна, на півночі обмежений Оленячим ровом.

Празький Град – це комплекс будівель, храмів і фортифікаційних споруд, розташованих навколо трьох головних дворів, площі Святого Георгія і Іржской вулиці. Головна архітектурна пам'ятка – величний собор Святого Віта і Золота вуличка [5].

Празький Град був заснований приблизно в 9 столітті і містить приклади більшості провідних архітектурних стилів останнього тисячоліття. Ця споруда вважається найбільшим замком в світі, тому його докладне вивчення займе багато часу. Найвідоміші пам'ятки Празького Граду:

- Собор Святого Віта, Вацлава і Войтеха (чеськ. Katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha) – перлина готичної архітектури. Ця чудова церква є архітектурною домінантою Празького Граду і одним з головних сакральних пам'яток Праги. Кафедральний собор святого Віта почали будувати в 1344 році і завершили тільки в 1929 році. Ця церква – національна святиня Чехії, де покоються чеські королі, а також зберігаються королівські регалії.
- Золота вуличка – невелика старовинна вуличка з чудовою історичною атмосферою, забудована маленькими двоповерховими будиночками, вбудованими в арки кріпосної стіни. Золота вуличка утворилася в кінці 16 століття. Вважається, що тут жили алхіміки.
- Базилика Святого Георгія – одне з найдавніших будівель Праги, побудоване на початку 10 століття. Базилика має романський фундамент і бароковий фасад.

➤ Старий королівський палац – значне романське спорудження, в якому з 10 по 16 століття жили чеські королі [3].

Королівський сад, заснований в 1534 році, де розташовано кілька цікавих старих будівель: павільйон для гри в м'яч, королівський літній будинок з співаючим фонтаном і левиний двір.

Чеський Крумлов – це найвідоміша історична зона Південної Чехії, розташована в Шумавського передгір'ї, що славиться приголомшливим ансамблем готичних, ренесансних і барокових будівель. Чешскокрумловській град є самим великим у Чехії після Празького граду, він також занесений до списку світової культурної спадщини ЮНЕСКО. В ансамбль граду входять 40 будівель та палацових споруд, 5 внутрішніх дворів і сад.

Телч – місто на воді, моравська Венеція, планування якого обумовлена наявністю трьох штучних водосховищ та обвідним каналом – колишнім замковим ровом. Історичне ядро міста – старовинна фортеця, що зберегла свій вигляд з часів середньовіччя. Готичний замок на воді був заснований в XIII столітті, а сучасний вигляд будова набула при перебудові в XVI столітті. Основна будівля старого міста – палац із багатими інтер'єрами: Золотим, Блакитним, Театральним та Лицарським залами, капелою Всіх Святих, скарбницею і залом для бенкетів, оформленим в техніці сграфіто.

У містечку Їндржихув Градец розташовується третій за величиною замкового комплексу в Чехії, побудований в XIII столітті на історичній кордоні між Богемією, Моравією і Австрією. Головна споруда комплексу - готичний палац з цінними картинами, костел святого Іоанна Хрестителя з рідкісними фресками і колишній мінорітській монастир. Місто славиться щорічними фестивалями класичної музики (Concertino Praga) і фольклорної музики (Folková růže).

Брно – столиця Моравії і другий за значимістю і за величиною місто Чехії. Найвідоміший символ Брно – готичний град Шпілберг, силует якого зображений

на чеських монетах. Град був заснований в XIII столітті на вершині гори Шпілберг.

Пльзень, четверте за величиною місто в Чехії, розташоване на заході країни, розкинулось в місці злиття чотирьох річок – Услави, Углаву, Радбузи і Мжі. Пльзень славиться такими пам'ятками: найвища церковна вежа в Чехії (103 м) - вежа кафедрального собору святого Варфоломія, власне сам собор з позднеготической Штернбергській капелою, Ратуша, підземелля, Музей Західної Чехії, третя за величиною в світі синагога в мавро- романському стилі.

Пльзень, як відомо, – столиця чеського пивоваріння, тут варять Пльзеньського пиво марок «Праздрой» і «Гамбрінус». Пиво виробляється за старовинною технологією, незмінною з позаминулого століття, а неповторний смак напою, за твердженням чехів, надає Пльзеньська вода, власний солод і унікальні умовами зберігання в підвалах [3].

Отже, Чехія достатньо багата на природно-географічні ресурси. Це звичайно ж бальнеологічні ресурси Карлових Вар та Маріанське Лазне. На території Чехії знаходиться багато історико-культурних пам'яток. Найпопулярніші з них розташовані в місті Прага. Цим фактом пояснюється особливість розвитку туристичної інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Азар В. И. Экономика и организация туризма. М.: Экономика, 1993.
2. Друянов Б. М. Туристические маршруты по европейским городам и странам: Очерки. М., 2001.
3. Любїцева О. О. « Ринок туристичних послуг». К. « Альтерпрес»-2002.
4. Миштера Л. География Чехословакии. М., 1984.
5. Монро Д. Мир. Страны, народы, достопримечательности. М., 1999.
6. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Івано-Франківськ, 2001.
7. Чехословакия / под ред. А. С. Мьльникова. М., 1985.
Якобсмаер В. Прага. М., 1996.